کش سرور (cache server) چیست؟

قبل از اینکه همه چیز در مورد کش سرور را بیان کنیم بهتر است با تعریف کلّی کش سرور یا همان Cash server آشنا شویم، سرور کش که به آن موتور کش نیز گفته میشود، نوعی سرویس شبکه است که محتوای اینترنتی و صفحات وب را بهصورت محلی ذخیره میکند، این کار با قرار دادن اطلاعاتی که قبلاً بهصورت آنلاین درخواست شده بود در حافظه موقت به نام کش انجام میشود؛ کش سرور بهصورت اختصاصی در محیط شبکه قرار می گیرد.

سرور کش دسترسی به اطلاعات وب را سرعت میبخشد؛ درعینحال، به کاهش تقاضای پهنای باند کمک میکند. کش سرور همچنین دسترسی کاربران به محتوای وب را در حالت آفلاین امکانپذیر میکند.

همه چیز در مورد کش سرور، کش به چه معناست و کار آن چیست؟

برای اینکه بهخوبی همه موارد در مورد کش سرور را مورد بررسی قرار دهیم، لازم است تا با ساختار کش در سرورها شروع کنیم؛ در بیانی دیگر، کش فرآیند ذخیرهسازی کپی فایلها در یک سرور کش برای دسترسی سریع است، در حالت کلی در ساختار شبکه، کش بهعنوان مکان ذخیرهسازی موقت دادهها یا فایلها معرفی میشود، این تعریف برای بخشهای دیگر شبکه هم کاربرد دارد. عموماً اصطلاح کش سرور برای فرآیندهای اینترنتی استفاده میشود.

به عنوان مثال سرورهای DNS از کش کردن سوابق DNS برای دسترسی آسان تر، نوعی کش در ساختار خود را استفاده می کنند، همچنین در ساختار اینترنت، CDNها از نوعی کش سرور پیشرفته تر برای کاهش تأخیر در ارسال و دریافت ساختارهای محتوای وب شامل جاوا اسکریپت، فایلهای HTMLو تصاویر استفاده می کنند. هدف اصلی تمام کش ها یک چیز است، فایلها و اطلاعات سریع تر بارگذاری شده و زمان کمتری برای فراخوانی اطلاعات هدر رود.

فرآیند کش کردن در کش سرور چگونه کار میکند؟

برای ادامه این مبحث، بهتر است با ساختار فرایند کش کردن نیز آشنا شویم؛ بهطورکلی، دادهها در یک فرایند کش، در سختافزارهایی با دسترسی سریع مانند) RAM حافظه دسترسی تصادفی) ذخیره می شوند، همچنین می توان از نرمافزارهای خاصی استفاده کرد که فرایند کش کردن را انجام دهند، این نرمافزارها نیز ارتباط مستقیمی با رم سیستم دارند و با بخشی از Ram به عنوان یک سختافزار سریع برای دستیابی به اطلاعات استفاده می کنند.

هدف استفاده از کش سرور چیست؟

درواقع هدف اصلی یک کش سرور افزایش سرعت بازیابی دادهها با حذف نیاز به دسترسی به لایههای ذخیرهسازی زیرین است که میتواند روند را کندتر کند؛ یعنی بهجای اینکه دادهها روی سختافزارهای مربوط به ذخیرهسازی دادهها قرار بگیرند، روی حافظههای موقت با دسترسی سریع قرار می گیرند.

همچنین به دلیل نرخ بالای درخواست عملیات ورودی/خروجی در ثانیه (IOPS) که توسط موتورهای حافظه داخلی و RAM پشتیبانی میشود، حافظه پنهان با بهبود بازیابی دادهها، هزینه تمام شده را در مقیاس کلی کاهش میدهد؛ در نتیجه یک سازمان برای دستیابی به همان سرعت بازیابی با استفاده از سختافزار و پایگاه دادههای سنتی مبتنی بر دیسک، باید روی منابع اضافی سرمایه گذاری کند.

این کار باعث افزایش هزینه میشود و دستیابی به عملکرد تأخیر ارائهشده توسط کش در حافظه همچنان چالشبرانگیز خواهد بود، کش را میتوان از طریق سطوح مختلف فناوری، ازجمله در سیستمعاملها، لایههای شبکه مانند) CDN شبکههای تحویل محتوا) وDNS ، پایگاههای داده و برنامههای کاربردی وب اعمال و از آن استفاده کرد.

از کش سرور در کجا میتوان استفاده کرد؟

حال که بهخوبی با فرآیند کش سرور آشنا شده و همه چیز در مورد کش سرور را مورد بررسی قرار داده اید باید بدانید که از این قابلیت در چه محلهایی استفاده کنید، کش سرور می تواند برای کاهش تأخیر و بهبود IOPS برای اکثر برنامههای کاربردی خواندنی مانند پور تالهای پرسش و پاسخ، سایتهای اشتراک گذاری رسانه، سایتهای بازی و حتی سایتهای شبکههای اجتماعی استفاده شود.

آشنایی با انواع مختلف کش سرور در بخشهای مختلف

استفاده از کش سرور در ذخیرهسازی پایگاه داده

وقتی صحبت از کش سرور میشود باید به این نکته دقت کنیم که کش درواقع فرایند ذخیرهسازی دادهها است، پس قطعاً دراین بین به یک پایگاه داده هم نیاز است؛ نکته مهم این است که سرعت و عملکرد در پایگاه داده، یک عامل تأثیر گذار است؛ درواقع سرعت تأثیر خیلی زیادی روی عملکرد برنامههایی دارد که از یک پایگاه داده استفاده میکنند.

فرقی ندارد که برنامه روی یک شبکه محلی اجرا شود یا روی اینترنت، استفاده از کش سرور باعث می شود که سرعت دستیابی به اطلاعات در پایگاه داده خیلی بیشتر از قبل باشد؛ کش سرور در پایگاه داده این امکان را برای کاربر فراهم می کند که با کاهش تأخیر در بازیابی دادهها در هنگام استفاده از پایگاه داده، توان عملیاتی را افزایش دهد.

همین امر منجر به بهبود عملکرد برنامهها میشود؛ در این مورد، کش بهعنوان یکلایه مجاور برای دسترسی به دادهها به پایگاه داده عمل میکند که برنامههای کاربر میتوانند از آن برای بهبود عملکرد استفاده کنند، کاربر میتواند کش پایگاه داده را در هر نوع پایگاه داده، ازجمله NoSQL و پایگاههای داده راطهای اعمال کند.

کش عمومی

برای مواردی که نیازی به پشتیبانی از دادههای تراکنشی ندارند، استفاده از ذخیرهسازی دادههای کلیدی به عنوان یک پایگاه داده مستقل، یک راه مؤثر برای ساخت برنامههای کاربردی با کارایی بالا است، درواقع در این فرایند اطلاعات بهجای اینکه در حافظههای کندتر مانند دیسکها ذخیره شوند در حافظههای سریع تر مانند رم ها قرار می گیرند.

به غیر از سرعت بهبودیافته در برنامهها، توان عملیاتی نیز بهبود پیدا میکند و این کار با هزینه پایین تری انجام میشود، کش عمومی را می توان برای دادههای قابل ارجاع مانند فهرست بندی دستهها، گروهبندی محصول و اطلاعات نمایه استفاده کرد.

• ذخيرهسازي CDN

وقتی صحبت از اطلاعات بیشتری از کش سرور به میان آید باید حتماً اشارهای به اینترنت شود؛ دقیقاً یکی از مهم ترین بخشهایی که از کش سرور استفاده میکند و تأثیر آن را می توان به وضوح در سمت کاربر مشاهده کرد.

یکی از مهم ترین بخشها در اینترنت که از کش سرور استفاده میکنند CDN ها هستند.

شبکه تحویل محتوا یا CDN شبکهای است که محتوای وب مانند ویدیوها، تصاویر یا صفحات وب را در سرورهای مخصوصی که در نزدیک ترین فاصله به کاربر هستند ذخیره می کند، هدف این است که فاصله کاربر تا سرور را کاهش داد.

به دلیل نزدیکی سرور CDN به کاربر درخواست کننده، یک شبکه تحویل محتوا بین کاربر و سرور CDN ایجاد میشود، در این صورت محتوای درخواستی سریع تر به کاربر تحویل داده میشود.

برای درک آسانتر، میتوانید CDN ها را بهعنوان فروشگاههای زنجیرهای در نظر بگیرید؛ بهجای اینکه به فروشگاه اصلی که در شهری دیگر است مراجعه کنید به نزدیک ترین شعبه فروشگاه در محل

زندگی خود مراجعه کرده و همان کالاها را با همان قیمت خریداری و دریافت میکنید؛ بهاین تر تیب، CDN اطلاعات صفحه وب را در حافظه پنهان ذخیره میکند تا امکان بارگذاری آسان تر و سریع تر صفحات وب را فراهم کند.

چگونه یک کش سرور را راهاندازی کنیم؟

حال که همه چیز در مورد کش سرور را مورد بررسی قرار دادهایم در خصوص نحوه راهاندازی کش سرور نیز باید اطلاعاتی لازم را کسب کنیم؛ برای راهاندازی کش سرور باید به ساختار شبکه و اطلاعاتی که میخواهیم ذخیره کنیم داشته باشیم.

در شبکههای و سختافزارهای مختلف راههای زیادی برای راهاندازی و اجرای کش سرور وجود دارد، بهعنوانمثال در سرورهای مجازی می توانید از Varnish Cache استفاده کنید.

بهطور کلی راهاندازی کش سرور در هر شبکه و سختافزار ظرایف و ویژگی خاص خود را دارد؛ شما می توانید در ویندوز سرور بهراحتی کش سرور را راهاندازی کنید، در سیسکو و میکروتیک این فرایندها کمی پیچیده تر است، در نرمافزارهایی مانند پایگاههای داده در شبکهها نیز، می توان از کش سرور استفاده کرد.

فرایند راهاندازی کش سرور و ایجاد یک CDN در بستر اینترنت نیازمند بخشهای نرمافزاری و سختافزاری خاصی میباشد.